

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
nr. 104/32

mun. Chișinău

19.07.2023

Cristian IOSIP, inspector de integritate în cadrul Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Malai Ion, consilier în Consiliul comunal Lebedenco, r-nul Cahul, născut la data de XXXXX, IDNP: XXXXX, domiciliat în XXXXX, în temeiul art. 19 lit. g), art. 35 alin. (1) și art. 38 alin. (1) ale Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Legea nr. 132/2016*), a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La data de 20.01.2023, în cadrul Autorității Naționale de Integritate (*în continuare ANI*) a fost înregistrată cu nr. 415 sesizarea Primăriei com. Pelinei, r-nul Cahul, care în aceeași zi, în condițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr.132/2016, a fost repartizată aleatoriu spre verificare prin intermediul sistemului electronic de distribuire a sesizărilor.

În textul sesizării se reclamă pretinsa încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Malai Ion, consilier în Consiliul comunal Lebedenco, r-nul Cahul, manifestat prin participarea acestuia la luarea Deciziei nr. 2/22 din 08.06.2021 „Cu privire la permisiunea amplasării temporare a traseului subteran de apă pentru irigare”, cât și la luarea Deciziei nr. 4/22 din 26.11.2021 „Cu privire la permisiunea amplasării temporare a traseului subteran de apă pentru irigare”, în privința XXXXX, a cărui conducător este cumnatul său, dl XXXXX.

În ordinea art. 31 alin. (1) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate are obligația, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării, să efectueze verificarea prealabilă a sesizării întru stabilirea existenței aparenței de încălcare a regimului juridic al incompatibilităților, cu emiterea unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului.

Astfel, în temeiul art. 31 alin. (1) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 coroborate cu art. 75 din Codul administrativ al RM, a fost demarată procedura de verificare prealabilă a sesizării întru stabilirea respectării condițiilor de formă și conținut a sesizării și existența aparenței de încălcare a regimului juridic al incompatibilităților.

Analizând condițiile de admisibilitate a sesizării s-a constatat că, sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, sesizarea corespunde rigorilor legii, iar obiectul sesizat vizează aria de competență a ANI.

Urmare a validării datelor din sistemul informațional „e-Integritate”, dl Malai Ion a fost identificat în calitate de subiect al declarării prin prisma prevederilor art. 3 alin. (1), lit. b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare Legea nr. 133/2016*), exercitând mandatul de consilier în Consiliul comunal Lebedenco, r-nul Cahul.

Prin urmare, în ordinea informațiilor din Registrul de stat al populației, s-a confirmat legătura de rudenie prin afinitate dintre dl Malai Ion și dl XXXXX.

Succesiv, în vederea verificării aspectelor sesizate, la data de 26.01.2023, a fost expediat demersul nr. 04-32/531 către Consiliul comunal Lebedenco, r-nul Cahul, prin care s-a solicitat prezentarea informațiilor necesare cazului examinat.

Așadar, la data de 31.01.2023, în cadrul ANI a fost înregistrat cu nr. 744 copia răspunsului Consiliului comunal Lebedenco, r-nul Cahul, prin care s-au prezentat următoarele materiale:

- Copia procesului-verbal nr. 2 al ședinței ordinare a Consiliului comunal Lebedenco din 08.06.2021;
- Copia deciziei nr. 2/22 din 08.06.2021 „Cu privire la permisiunea amplasării temporare a traseului subteran de apă pentru irigare”;
- Copia procesului verbal nr. 4 al ședinței extraordinare a Consiliului comunal Lebedenco din 26.11.2021;
- Copia deciziei nr. 4/22 din 26.11.2021 „Cu privire la modificarea decizie nr. 2/22 din 08.06.2021 „Cu privire la permisiunea amplasării temporare a traseului subteran de apă pentru irigare”.

Astfel, în urma efectuării verificării prealabile a sesizării vizate, în temeiul prevederilor art. 19 lit. b), art. 31 și art. 37 alin. (1) ale Legii nr. 132/2016, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința dlui Malai Ion, fiind emis procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 27/32 din 16.02.2023.

La data de 17.02.2023, prin scrisoarea nr. 04-32/1062, a fost informat dl Malai Ion despre inițierea controlului și cu privire la drepturile pe care le dispune acesta în temeiul legii.

Totodată, la data de 17.02.2023, prin scrisoarea nr. 04-32/1065, a fost informat autorul sesizării referitor la inițierea controlului în privința subiectului declarării.

Drept urmare a inițierii controlului pe marginea cazului care face obiectul sesizării, la data de 09.03.2023, a fost transmis demersul nr. 04-32/1527 către Consiliul comunal Lebedenco, r-nul Cahul, cu privire la prezentarea informațiilor relevante cazului supus controlului.

În context, la data de 17.03.2023, în cadrul ANI a fost înregistrat cu nr. 2250 răspunsul Consiliului comunal Lebedenco, r-nul Cahul, prin care s-a anexat materialele prezentate prin răspunsul din 31.01.2023.

Concomitent, prin răspunsul precizat *supra* s-a menționat că, *dl Malai Ion a votat pro deciziile în cauză, fără a se abține.*

În continuare, potrivit datelor consultate din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese, nu s-a confirmat faptul depunerii de către dl Malai Ion a declarației cu privire la conflictele de interese reale în raport cu XXXXX, în cazul participării la luarea deciziilor precizate în prezentul act.

Ulterior, în vederea asigurării respectării dreptului la apărare, la data de 14.04.2023, prin demersul cu nr. 04-32/2494, dlui Malai Ion i-a fost solicitat prezentarea punctului de vedere pe marginea cazului dat.

În acest sens, la data de 18.05.2023, în cadrul ANI a fost înregistrat cu nr. 4197 copia punctului de vedere a dlui Malai Ion, prin care au fost reținute următoarele:

Cit privește situația vizată de controlul inițiat, a menționat că, întradevăr, dl XXXXX, conducătorul întreprinderii XXXXX îi este cumnat. Însă, fiind consilier în cadrul Consiliului comunal Lebedenco, relațiile sale cu persoana numită nicidecum nu indică la faptul că ar avea careva interes material sau nematerial ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată.

Mai cu seamă, nu are și nici nu a avut careva interes personal la luarea Deciziei nr. 2/22 din 08.06.2021 „Cu privire la permisiunea amplasării temporare a traseului subteran de apă pentru irigare”, precum și a Deciziei nr. 4/22 din 26.11.2021 Cu privire la permisiunea amplasării temporare a traseului subteran de apă pentru irigare”.

La ședințele Consiliului comunal Lebedenco din data de 08.06.2021 și 26.11.2021 a fost prezent, și-a expus poziția pe chestiunile ordinei de zi, însă, nu a participat și nu a votat pentru luarea deciziilor menționate.

Astfel, nu poate fi în conflict de interese în cazul dat, adică în situația în care ca subiect al declarării a-și fi avut interes personal ce influențează, sau care ar putea influența exercitarea

imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii, fiind ales consilier în cadrul Consiliului comunal Lebedenco.

La fel, la data de 13.06.2023, în cadrul ANI a fost înregistrat cu nr. 5106 suplimentar o explicație a dlui Malai Ion, prin care a precizat că, *la moment nu dorește să facă careva declarații pe cazul activității sale ca consilier în Consiliul comunal Lebedenco, r-nul Cahul.*

Aprecierea inspectorului de integritate:

Luând în considerare materialele dosarului, studiind punctul de vedere al subiectului controlului, apreciind argumentele prezentate întru susținerea punctului de vedere și ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, inspectorul de integritate conchide că, dl Malai Ion, consilier în Consiliul comunal Lebedenco, r-nul Cahul a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 2 din Legea nr. 133/2016, următoarele noțiuni se definesc astfel:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (*părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă*) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (*cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră*).

În corespundere cu dispozițiile art. 12 alin. (3), alin. (4) lit. a), b) din aceeași lege, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Succesiv, art. 12 alin. (5) din legea sus-prenotată, prevede că, informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În continuare, potrivit art. 12 alin. (10) al legii expuse mai sus, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Prevederile art. 14 alin. (3) statuează că, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

La fel, alin. (4) statuează că, subiectul declarării poate soluționa conflictul de interes real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor. [...]

Mai mult, art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016, prevede că, [...], consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sunt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5), obligație care nu a fost realizată de către dl Malai Ion.

În rezultat, analizând înscrisurile probatorii acumulate la dosarul de control și prevederile legale prenotate, inspectorul de integritate constată că, dl Malai Ion, exercitând mandatul de consilier în Consiliul comunal Lebedenco, r-nul Cahul, prin participarea și votul acordat în cadrul ședinței din 08.06.2021 a Consiliului comunal Lebedenco, r-nul Cahul, în urma cărui fapt s-a permis amplasarea temporară a traseului subteran de apă pentru a traseului subteran de apă pentru irigare de către XXXXX, a cărui conducător este cumnatul său, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin:

- nedeclararea conflictului de interese real conform art. 12 alin. (4), lit. a), b), (5), (7) din Legea nr. 133/2016, apărut la participarea luării deciziei menționate *supra*;
- nesoluționarea conflictului de interese real în conformitate cu art. 14 alin. (2)-(4) din Legea nr. 133/2016;
- consumarea conflictului de interese în sensul art. 12 alin. (10) al Legii 133/2016, prin participarea la luarea și votarea deciziei de a permite amplasarea temporară a traseului subteran de apă pentru irigare de către XXXXX.

În această ordine, argumentele/justificările invocate de către dl Malai Ion nu pot fi apreciate ca fiind concludente și pertinente, întrucât subiectul controlului a ignorat obligația legală de a declara conflictul de interese real și de a soluționa corespunzător în termenul legal acesta, precum și nu s-a abținut de la participarea luării și votării deciziei în privința XXXXX, fiind admis consumarea conflictului de interese, fapte contrare prevederilor impuse de 12 alin. (4) lit. a), b), alin. (5), (7), (10), art. 14 alin. (2)-(4) din Legea nr. 133/2016.

Se precizează că, la data de 29.10.2021 au fost operate și publicate în Monitorul Oficial nr. 264-265 modificări în Legea nr. 132/2016 și Legea nr. 133/2016.

Astfel, art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 statuează că, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Potrivit art. 38 alin. (1), lit. b) din Legea nr. 132/2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Prin prisma dispozițiilor art. 39 alin. (1) din aceeași lege, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Subsecvent, alin. (2) al articolului sus-menționat din legea precitată stabilește că, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

În corespundere cu alin. (5) din același articol, la aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Așadar, la etapa adoptării deciziei de sancționare a subiectului controlului, inspectorul de integritate a ținut cont de acțiunile admise de către dl Malai Ion în corelație cu criteriile prevăzute la art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 (*lipsa prejudiciului adus interesului public, lipsa comiterii unor abateri similare anterior, natura abaterii, funcția deținută precum și faptul că abaterea a fost admisă la nivel local, fără a se răsfrânge la nivel național/internațional și asupra interesul public general*), astfel, nu se va solicita încetarea mandatului subiectului declarării și nu va aplica interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Luând în considerație raționamentele menționate *supra*, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea nr. 132/2016, art. 23 din Legea nr. 133/2016, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că, dl Malai Ion, consilier în Consiliul comunal Lebedenco, r-nul Cahul, având interes personal rezultat din relația cu persoana apropiată, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifest prin:

- nedeclararea în termenul legal a conflictului de interese în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. a), b), (5), (7) din Legea nr. 133/2016;
- nesoluționarea conflictului de interese reale în conformitate cu art. 14 alin. (2)-(4) din Legea nr. 133/2016;
- consumarea conflictelor de interese, în sensul art. 12 alin. (10) al Legii 133/2016, prin participarea la luarea și votarea deciziei de a permite amplasarea temporară a traseului subteran de apă pentru irigare de către XXXXX;

2. Se aduce la cunoștința dlui Malai Ion actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Cristian IOSIP